

CHIMARA

TINERIMEI ROMÂNE

ABONAMENTUL :

Pe un an Lei 180—
Pe un jumătate an Lei 90—
Pe 3 luni Lei 40—

ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC
LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 19

REDAȚIA :

Cluj, Strada Regina Maria Nr. 11. — Telefon 13—31
ADMINISTRAȚIA :
Cluj, Strada Regina Maria Nr. 19. — Telefon 10—86

DUȘMANUL NOSTRU

De ani de zile mucenicii vieții de fiecare zi își astâmpără văpaia suferințelor cu amăgirea speranței într-o zi de mâine mai fericită. Speră în steaua dreptății ce va răsări odată și odată.

De ani de zile câte deziluzii n'au invadat aceste suflete oneste? De câte ori nu le-a fost călcată în picioare logica cugetării și batjocorită taina alegerii, sanctificată prin legea legilor. De ani de zile câte derăderi n'au suferit ostașii anonimi ai visului unei țări mai drepte, mai bine orânduite, mai larg asigurătoare de traiu cinstit.

De câte ori le-au fost înșelate așteptările de mai bine — fără să știe, fără să-și deie sau să-și poată da seama de ce. Există o conveniență socială și politică care face ca anumite lucruri, fapte și ființe să nu aibă nume în fața mulțimei răzvrătite de indignare. Există anume paravanuri peste cari privirea cetățeanului egal și liber nu poate trece în goana după adevăr.

Tot așa, însă există și lucruri de cari ne lovim zilnic, există raționamente cari s'ar putea forma din experiența cotidiană — cari totuși nu se văd, nu se creiază nu se constată.

Partidul național-tărănesc de zece ani este ostracizat. De zece ani n'a venit la putere. De ce? Fiindcă a avut mereu un dușman în țara aceasta. Azi unul, mâine altul. Un dușman care — totuși — în caracteristicile sale, a rămas același.

Cine este? Nu are nume!
Cum operează? E inviolabil — în multiplul său anonim.
Dacă totuși am căuta să-i definim restrictiv ființa, l-am putea numi un Găetan sau un Ghica suprem. Un Găetan-sinteză.

Partidul național-tărănesc, este partidul oamenilor cu palmele muncite. Găetanul suprem este prințul inactivității, beneficiarul calității de personaj „bine născut”.

Deci — din fire ne este dușman.
Partidul național-tărănesc, este partidul oamenilor așezați, cari

și cinstesc casa, soția și odraslele. Găetanul suprem — se furizează cu alaiul spadei nemeritate în casele oamenilor cinstiți. E furnerușinat, abuziv.

Din instinctul propriei conservări, deci — ne este dușman.

Partidul național-tărănesc este partidul oamenilor ce-și câștigă cu muncă grea banul. Supremul găetan a risipit averi din bogăția sudorilor celor de jos, fie cu cotele Parisului, fie cu pederăștii marinari ai cârciumelor din portul Thamisei.

De teamă să nu-și piardă posibilitatea de traiu înbelșugat, Găetanul suprem deci ne dușmănește.

Partidul național-tărănesc imbelșughează cu munca lui ogorul românesc. Găetanul suprem își trimite ura chiar dela o partidă de bob din Sinaia unde petrece înconjurat de cocote masculine sau dela un concurs de hockey din St.-Moritz. Căci Găetanul utilizează și abuzează de favorurile și măririle ce le are — fructe ale întâmplării.

De frica pierderii privilegiilor el ne dușmănește.

Partidul național-tărănesc e partidul țaranului român. Găetanul e subțirele adept al disprețului pentru „salles valahes”, cari îi dau

posibilitatea de strălucire prin munca lor exploatată pentru beneficiarii de veniturile statului, prin protecții liberale, prin fuste sau sinecuri sincere ori deghețate.

Găetanul-sinteză, ne urăște.

El ni se împotrivesc. El e apostolul campaniei împotriva noastră, pe care o duce în fiecare clipă a vieții sale. Luptând împotriva noastră, e șampionul propriei sale măririi și bunăstării.

În pat, la masa de scris, sau pe orice pedestal de mărire sau umilire, Găetanii sunt potrivnicii noștri.

Până astăzi ei au biruit. Ei au fost victorioși. Fiindcă au stat în umbră de ietac și nu i-am știut.

De astăzi însă îi știm.

Și vom ști să-le aplicăm ciocanul revoltei unei întregi țări ultragiutate.

Puroiul pestilențial va curge. Și în loc de rana ce închipuim cred că va rămânea în locul spurcatelor bube ce au ros organismul acestei țări, vor răsări flori, cari vor trăi din seva dată de încrederea și dragostea poporului.

A acestui popor de valahi, „murdari” și muncitori, care și-a pus încrederea în partidul național-tărănesc.

A. Buteanu.

„Patria în pericol”

Fraza Diui I. Maniu sintetizează o situație a cărei imagine, trebuie să cutremure pe fiecare român în întreaga lui ființă, ca un tunet prelung de alarmă izbește fraza ce nu suferă dezmintire inelul stâncos al bătrânului Ardeal.

Nu demult o campanie mai mult sentimentală a neliniștit spiritele dornice de pace, o campanie activă pentru revizuirea tratatelor de pace. Această campanie avea bază solidă în reforma agrară dela noi. Echivocul din Geneva a consolidat mai mult construcția ideii revizioniste.

În jurul granițelor noastre centurii inamice își profilează defilarea dușmănoasă, a căror moral numai ridică pa putut acel echivoc.

Efectul este mai dezastruos în țară. La târgul din Șarmaș în 15 Martie a. c. țărani unguri au spus textual: „Mi nekünk jök a liberalisok, mert ök teszik tökre leghamarabb és legbiztosabban Romániát!”
Ejjenek a liberalisok! Ez kell nekünk!

(Nouă ne sunt buni și liberalii, că ei distrug mai precis și mai repede România? Trăiască liberalii! Asta ne trebuie nouă!)

„Patria în pericol”!...

Ardealule bătrân, tu țara clasică a patriotismului, mobilizează-ți forțele, fă să răsără cetele luptătoare de odinvară și în contra nemericilor și în contra dușmanilor.

„Patria, în pericol”!...

Studentul.

Studentului ciocoi, ciocoismul îi este ceva organic. Atavismul apucăturilor feudale, pe cari le-am crezut îngropate sub molozul prefacerilor istorice în mod definitiv, în orice moment al vieții noastre își ridică capul, voind să creieze bariere în drumul dezvoltării firești, să împiedece ritmul depănării firului istoric.

Ciocoismul, colectivitatea trândovilor, clasa privilegiată a tenet și a orientalismului bigot și laș, roade țesutul social, în care nu se poate încadra, chiar în urma caracterului său parazitar.

Societatea viabilă se bazează pe muncă și urește parazitismul.

Vlăstarul ciocoesc privilegiat din momentul nașterii sale, intră în universitate cu toate prerogativele și stigmatele privilegiului ereditar. Situația sa materială îi asigură o preponderanță asupra colegilor săi, lipsiți uneori și de bucurăra pâinei uscate, de multorii unicul element al cinelor modeste. Eleganța croiului hainei sale impecabile, ușurita în gesturi inimitabile, dicționarul de cuvinte scofălcite, încrucișate cu franțuzisme, fața bine hrănită și pururi veselă, care nici un singur moment n'a suferit colții dureroși a unei minime mizerii, concretizează superioritatea acestei minciuni.

Această figură, nu reprezintă ființa de om, este figurant, manechin, minciună sentimentală.

Din ochii acestor farseuri se reoglinesc clar, toate construcțiile monumentale ale apusului pe cari le-au văzut simultan cu figurile lor apăsate.

Pe studentul ciocoesc nimic nu-l agită și-l pasionează, decât escitarea reversă a unor piciorușe fin conturate.

Vlăstarii milioanelor de obidți, cari prin mizerie și sărăcie călesc oțelul convingerilor și al credințelor, intră anonimi, fără faima vre-unui „arbore familiar” din 1700, urmăriți de gesturi stângace și o jenantă modestie, purtând în desagați sărăcăcioși, caracter român, îndârjire de dac războinic, iar în tipărițele sufletului lor istoria timpurilor mitice din vitejia neamului românesc.

Ei vin să cucerească prin luptă și suferințe de neîndurat știința, — armă puternică în ceialaltă luptă și mai acerbă numită, viața publică sau profesională.

De multeori înfrânți de lipsuri imaginabile, cad pe un moment, dar iar se reculeg și o pornesc din nou la luptă, îi mână sângele dacic și ambliții române.

Acești desmoșteniși mândri, cari din vârsta fragedă a copilăriei sunt sortiți unei munci istovitoare din cari răsar

picurile de hotar ale unei evoluții și progres sunt speculați în modul cel mai nerușinat.

Cuvinte dibace îmbrăcate în fanfaronada unui fals naționalism le speculează bunacredința, energia și voința condensată de atâta mizerie.

Spiclații ciocoiși monoclași, hoții lași al patriotismului, îi conduc și metodice făuresc din cinstea lor, pe umerii largi și credințele lor tari tronuri de mărire egoistă.

Studenti! Distrugeți aceste tronuri!

Dr. Emil Pop.

Incepe secerișul...

Primăvara n'a sosit încă și noi deja secerăm. Secerăm laolaltă toți cei optsprezece milioane, cari formăm populația Țării. Excepție nu face nimeni, dela seceriș nu lipsește nici nou născutul de două zile, căci e seceriș... mare. Suntem la coasă cot la cot cu cei fără frica de Dumnezeu, cu cei, cari au semănat singuri... *neghina*, ca să o secerăm cu toții acum. N'am semănat laolaltă și totuși secerăm împreună, căci e vorbă de *neghină*. Semănătorii — e drept — nu așa și-au închipuit praznicul recoltei... Sperau grâu curat, de pe pământul crezut rodnic al Genevei, iar secerișul gloriilor nemeritate și l'au închipuit cu totul altfel, și-au închipuit o clacă mare, până'n zori de zi, rănjindu-ne în față, nouă, cari ne-am fi uitat la ei numai prin geam.

Liberalii — meșteri în *gaffe* stil mare — iată, că fac seceriș, deși încă în văzduh zbor fulgi de zăpadă.

Primăvara n'a sosit, și noi deja secerăm.

Nu-i în firea Românului să se bucure de răul și necazul altuia, cu atât mai puțin am putea face așa ceva acum, când e vorba să ne înfruptăm împreună din roada greșalei lor din *neghina* secerată. Greșala lor nu ne poate bucura, căci ea a rănit adânc însuși corpul surmenat al țării; în schimbul bucuriei, avem însă datoria să precizăm bine câteva lucruri.

Avem datoria să cercetăm mai deaproape... pe *semănători*: guvernul actual și partidul unic responsabil de relele ce ne ajung, partidul liberal.

Ne întrebăm! Mai există o țară pe harta mondială unde un partid să fi avut atâta obrăznicie ca partidul liberal dela noi, în a insista pentru o lungă guvernare? Mai există vre-o țară unde timp de un *deceniu* să nu se afle în sânul unui neam de optsprezece milioane decât cincisprezece oameni spre a conduce destinele unui popor în plină dezvoltare și abia la originea paginilor mărețe din istoria sa? Mai există vre-o țară, care timp de zece ani să fie preocupată de oameni fără mila deaproapelui, fără credință în Dumnezeu și care țară, de dragul alor 15 oameni să fie transformată într-o hală mare, unde totul se vinde... și totul se

cumpără, om și materie, suflet și trup... deopotrivă.

Mai există vre-o țară unde în loc de o vocație, pentru a conduce o masă de milioane se aplică principiul de *brevet mintal* pentru 15 oameni timp de zece ani?

Mai există țară și mai există vre-un partid în lume, care să fie considerat *infalibil* cum se consideră la noi partidul liberal?

Nu! Dar atunci de ce există tocmai la noi? De ce acest ceva de neînțeles? De ce această stare anormală? De ce la noi mai altfel ca'n alte țări? Căci doar în alte țări oamenii ocupându-se mereu și timp mai îndelungat de probleme mari obosesc, slăbesc... la noi nu! aci se „întăresc”. În alte țări oamenii mari greșind — *in bona fide* — grăbesc a face *mea culpa* pentru a dovedi bunacredință în a greși, la noi... întâi că nu greșesc!?! și a doua oară nu au ce să-i constrângă la „mea culpa”!!! În alte țări oamenii având față și piele sensibilă pe față își dau seama că o țară nu se poate lua în chirie; a conduce e și ceva onorific nu numai rentabil, se cuvine deci puțină modestie... la noi, urcați sus... devin chinezi... Cei-ce în alte țări sunt semănătorii fericii contrafiorilor și semenilor lor, la noi sunt înlocuiți prin semănători de *neghină*.

Oamenii puși sus din alte țări duc o luptă grea între ei, rivalizând în fapte bune menite a mângâia și alina suferințele timpurilor postbelice... la noi ei sunt înlocuiți cu dictatori uniți într-o unitate eterogenă și cu tendințe *quot capita tot sensus* numit guvern.

Fața blândă a părinților neamului din alte țări la noi e schimbată prin schimonisirea, îngâmfarea grecotească ce radiază din obrazul guvernanților noștri de câte ori aud ei amintindu-se cuvântul: *popor*, uitând că doar și ei au fost *popor*, și că odată tot vor deveni iarăși și *popor*...

„La noi... ca la nimeni”. La noi ninge... și deja secerăm.

Secerișul a început... la Geneva! Vor fi încă multe? Vor fi mai aspre? Vor dura mult?

Iată întrebările, cari nu pot aștepta mult timp după răspuns.

Dr. A. T. Mureșan

Desamăgiri dureroase

În alegerile trecute cel mai puternic mijloc de propagandă liberală, a fost promisiunea de scădere a dărilor. Dandanachii bălbăielii electorale au cutreeră în automobile satele, au ținut intruniri în orașe și pretutindeni au repetat același amăgitor refren: reducerea dărilor la nivelul avut înainte de renașterea averescanismului — susținut de fripturile Porcului.

Existau încă în alegerile trecute mulți naivi cari credeau în împlinirea promisiunilor guvernamentale, se găseau chiar unii țărani cari încercau să dea crezare minciunii liberale. Noi n'am crezut sirenelor liberale și un ne-am înșelat. Nu doar că *dăriile actuale* nu le socotim impuse fără nici un criteriu justificativ, născute din capriciul de jaf al găietanilor cari le-au dus cu ei în noaptea lui Iunie 1927, ci pentru că *nu ne puteam și nu ne putem închipui ca niște oameni crescuți în păcate și minciuni să se țină cinstiți de cuvânt! N'am*

crezut promisiunilor liberale fiindcă orice cuvânt al lor nu este decât *prefăcătorie, murdărie, lipsă de suflet*.

Și nu ne-am înșelat. Suntem după săvârșirea nouilor impuneri vintiliste și situația a rămas neschimbată. Cu puțin ameliorări aduse populației nevoiașe dela munte, restul contribuabililor au rămas cutropiți de aceleași poveri mari nici o modificare n'a intervenit care să le ușoreze traiul. Dl Vintilă Brătianu nu cunoaște mizeria economică în care se sbate țăranel român, închis între zidurile unei încapătănări de habotnic nu-și pleacă niciodată capul să priviască jos la nemulțumirile cari fierb în sufletul iobag al poporului. După ce a ruinat țara cu cele mai (felurite) surse de bogăție din lume, prin sistemul politice de revalorizare, astăzi același domn care corespunde numelui de Vintilă — vine cu încercarea de stabilizare a leului. Același domn — care a furat formula lui Enrico Corradini și a tran-

spus-o pe valurile Dâmboviței, același cioclu al sărăciei „prin noi înșine” astăzi ne-aduce formula situațiilor precare „prin alții”.

La Geneva s'a dat o brutală lecție de răzburare vistiernicului nostru — și o regretăm numai pentru că ea se răsfrânge asupra întregii țări românești. — La Geneva, s'a sancționat bilanțul politice brătieniste, beteagă de păcate atavice, de capricii, de jaf.

Căci de 10 de ani, de când liberalii dețin fără nici o justificare cărmuirea poporului românesc — n'au făcut decât să încerce crearea unei platforme care să-le îndrătne prezența în fruntea statului. Indiferent dacă această platformă s'a plămădit din păcate, — din nerușinare, din minciună. Sufletul murdar al brătienismului — nu înțeleg numai liberalii cari poartă botezul numelui brătianu — sufletul cămătarilor acestui partid s'a simțit în murdăria și venalitatea pe care se răzîmă, ca în cea mai ozonată atmosferă de primăvară. Și sistemul s'a continuat în scurgerea anilor — fără nici o schimbare, sistemul a dăinuit și și-a înfipt ghiarele chiar în adâncul angrenajului vieții noastre politice. Mersul progresiv al evoluției n'a putut impregna în structura ideologiei partidului liberal — nici un ele-

ment nou — care să-l ajute să țină pas vremurilor noi — și partidul liberal de azi a rămas același și în concepții și în metode ca și acum câteva decenii. — Partidul liberal de azi este deci un organism agonice — care se zvârcole zadarnic să birue fatalitatea care s'apropie. Căci este o lege a naturii, ca orice individ neaclimatizat mediului nou în care îl așează împrejurările, va trebui să moară. Este un imperativ natural încarnat în „Götz von Berlichingen” de poetul german, este o lege care nu se aplică numai asupra individului ci și asupra colectivității.

Partidul liberal a dovedit în repetite rânduri că nu și-a schimbat nici ideologia nici mijloacele ruginite dela 48. — A dovedit-o și prin desmățul de promisiuni din alegerile trecute — pe cari nu le-a realizat nici n'are de gând să le ducă la îndeplinire.

Cei câțiva naivi cari au crezut în perversitatea liberalilor s'au înșelat pentru totdeauna. Dar cel puțin acum s'au convins de *destrăbălarea, păcatul și minciunile* partidului liberal. Noi suntem fericiți că ne-am îndoit dela început de sinceritatea demagogiei vintiliste și astfel n'am avut prilegiul amărăciunii unor desamăgiri dureroase.

B. Gr.

București, Cluj, Timișoara.

Capitala țării unite cu atâtea jertfe seculare, capitala Ardealului, oțelit în lupta de o mie de ani cu dușmanul feroce și capitala Banatului plin de inteligențe și energii își spun azi prin glasul a zeci de mii de oameni cuvântul. Și îl vor spune apăsător și îndesat, ca să audă și cei mari și cei bolnavi în străinătate și cei mișei de acasă: că s'a sfârșit cu zilele hoțiilor nepedepsite, s'a sfârșit cu batjocorirea unui popor care vrea și trebuie să trăiască liber, în țară fericită și bogată.

Se zice, că drepturile nu s'au câștigat în lunga evoluție a omului decât prin jertfe. Am avut și noi pe Doja, pe Horia, Cloșca și Crișanu, pe Iancu cu oastea lui, pe morții dela Ruși, omorâți de argații trădătorului Goga și pe morții din Vlașca împușcați mișelește de slujbașii grecoteiului Duca.

Dacă nu au fost destule aceste jertfe de sânge pentru dobândirea libertăților cetățenești să știe despoții de azi că suntem gata să le oferim și altele. Nu vom înceta lupta; și dacă am rămânea numai o mână de oameni, nu un popor întreg, cum suntem azi, chiar atunci vom lupta cu și mai mare înverșunare, chiar cu desperare pentru dobândirea idealurilor nouă sfinte. Nu vom înceta să căutăm pe căi noi, cu arme noi să doborâm pe toți acei care se opun progresului acestei țări și cari sug vraga din poporul acesta harnic, dar sărăcit prin nemiloasa jefuire, de zece ani încoace a liberalilor și slugilor lor, averescâni.

Nu credeți tiranilor, că acest popor care a dat dovadă de disciplină și iubire de ordine în nouă imense adunări populare — cum nu a mai văzut țara românească — nu credeți, că același popor nu este capabil să pună mâna pe

topor, țapină sau furcă, dacă obrăznicia voastră de a dori în neșaf bolnav să mai stați acolo unde nu vă este locul

Plecați dela guvern, cărați-vă de unde v'ați cocoțat cu forță, furt și șiretlic!

„Este periculos să trezești pe leu, dar grozav este omul în furia sa”.

Și națiunea română se va năpusti cu furie pe voi, liberali sau averescâni, dacă li mai opriți drumul spre libertate și muncă rodnică. St.

EPIGRAME

Unui „educator”.

Te tot străduiești într'una
Educație să dai.
Ce mintos...! Crezi că se poate
Ca să dai ceea ce n'ai?

Unui politician, recent opozant.

Consecvență

Tot bați toba, toți s'o știe
Că țara-i în agonie.
Măne...-i fi ministru'n țară
Și-atunci, vai, ea o să piară!

T. Podariu

Pentru Statuia Dr-ului Ioan Rațiu

Cu ocazia petrecerii Chemării au mai contribuit următoarele persoane la fondul pentru ridicarea unei statui marelui luptător:

Dna și dl Dr. Nicolae Crăciun 500 lei,
dna și dl Dr. Romulus Olteanu 1000 lei,
dl Dr. Tit. Liviu Tilea 500 lei, dna și
dl Dr. Gavril Oșianu 500 lei, dna și
Cerghei Pop Victor 120 lei.

Cititi și
răspândiți ziarul

Chemarea

Nici un ban, nici un privilegiu!

„O nedreptate, chiar dacă a durat o mie de ani, nu e mai puțin o nedreptate“. E cu atât mai groaznică, încât trebuie înlăturată fără amănare și pentru totdeauna. Dar visul aceluia o mie de ani urmărește neconținut pe ungurii de azi. E o „idee fixă“ care crește cu atât mai tare, cu cât se depărtează realizarea ei. Din partea lor, se poate năruși lumea întreagă, numai din acest haos să iasă iar Ungaria așa, cum a fost, doar îngerii apostolici sunt puși să păzească în eternitate pajura Ungariei.

O mie de ani acest popor s'a menținut la suprafață din belirea nemiloasă a milioanele de români, slovaci, sârbi etc. pe cari în disprețul lor nu-i mai slăbeau din „valah puturos“, „slovacul nu-i om“ și altele. Totuși azi, aceste milioane sunt stăruitor invitate să se întorcă la „sânul fericit“ al sfintei Ungarii.

În sfârșit li s'a făcut dreptate celor în drept și statul medieval s'a descompus în părțile lui naturale. Stăpânitorii de ieri, eminentei iuriști, de teapa lui Verböczy, privesc această desmembrare ca o ieșire din indiviziune și caută să-și retragă capitalurile lor până la ultima centimă. Nu atât capitalurile omenitești, deși de aceasta am fi prea bucuroși, ci cele bănești, acumulate în cursul veacurilor prin furturi, violență, înșelăciuni și prin privilegiu „scumpe“.

Și iată cum venim să demonstrăm, că procesul optanților maghiari izvoarește din aceeași mentalitate, caracteristică acestui popor turanic, care a trăit numai și numai din privilegiu; toate luptele lor așa zise „constituționale“ nu erau decât lupte pentru aceste scumpe privilegii, pentru care când se răzvrăteau contra regelui, când se gudurau ca un câne.

Ce vreau acești optanți, ce vrea guvernul maghiar? Simplu, privilegiul că optanții unguri să nu fie expropriați, domeniile lor să rămână intangibile, sau dacă se expropiază, să fie despăgubiți integral în aur! Adică: că o lege — reforma agrară — care s'a aplicat tuturor locuitorilor României, fie români, fie străini, pentru ei să fie inoperantă. Deci un privilegiu, pentru eternitate, pentru orice eventualitate. Cât de din cale afară nesăbuită este pretensiunea lor, vom putea judeca mai bine, dacă prelungim puțin curba. Să presupunem, că și în Ungaria s'ar face reforma agrară adevărată! Care ar fi situația unui optant ungur, cetățean al Ungariei, dar cu domeniile lui în România? În România n'ar putea fi expropriat, așa pretind, fiindcă este optant pentru care reforma agrară din această țară nu e obligatorie. În Ungaria deasemenea, fiindcă imobilele lui cad peste graniță, în România. Vedeți cum iasă lucrul! Dar rentabilă meserie ar mai fi și calitatea de optant! S'ar bucura de un privilegiu sacrosanct, ca niște locuitori de pe altă planetă, nu de pe această vale a plângerilor și a realității.

Reforma agrară, a cărei întâmplare depășește interesele pur românești și a servit la un moment dat interesele Europei întregi, a cerut sacrificii dure, roase dela toată lumea, fie român, fie minoritar, cetățean, străin deopotrivă. Au fost expropriați în întregime cetățeni români, cari n'aveau cu pământul strămoșesc altă legătură, decât arenda și renta; au fost expropriate fără milă românce, din cele mai înalte cercuri, dacă s'au măritat după străini; li s'a expropriat tot pământul tuturor străinilor, francezi, englezi, greci, bulgari etc.

Toți sunt plățiți în aceiași lei, buni, răi cum a dat Dumnezeu, la tot cazul mai buni decât coroana ungară. Numai optanții cer un regim de favoare, restituirea în natură a bunurilor expropriate deja, sau plata integrală în aur, sau despăgubiri pentru foloasele rădăcite dela 1919 încoace, până la ultimul leu. Or, aceasta este o întreprindere imposibilă! Moralmente, pentru că nu se poate acorda favor, atunci când

ceialalți străini și toți românii sunt supuși la sacrificii. Politiceste imposibil, pentru că nu există guvern român care să exproprieze pe țărani improprietariși deja, pentru a reface domeniile optanților, fără a provoca o revoluție. Imposibil și financiarmente, pentru că orice sumă în plus, acordată optanților ca despăgubire, aduce cu sine că același drept să fie recunoscut tuturor expropriaților, ceea ce ar însemna că în loc de 15 miliarde lei actuali să plătim 15 miliarde lei aur, (egal 500 miliarde lei actuali.) Numai interesele anuale ar face 750 milioane lei aur, adică aproape 30 miliarde lei actuali, deci întreg bugetul anual al țării.

Cum am putut pierde cauza noastră sfântă, înaintea unui areopag al lumii, după ce de două ori ni s'a recunoscut dreptatea, e o mare mârșevie! Guvernul liberal, un demn pendant al optanților și guvernului maghiar, merită tot disprețul și oprobiul nostru. Un sdrăvăn picior în partea posterioară, încât să sboare peste granițele țării, drept în sinul fericțiilor optanți, pentru a căror reușită a lucrat neconținut de 10 ani. Iar pentru guvernul maghiar și pentru toate cercurile cari se agită de dragul optanților, un avertisment serios. Poporul român, dintr'un spirit de indulgență, s'a reținut să-și facă dreptate pentru toate câte a suferit — veacuri de rând — dela exploatarea lui fără inimă. Toată răbdarea are însă margine și orice provocare se sfârșește odată. Și atunci ne vom aduce aminte de vremurile lui Horia și veți fi bucuroși să vă scăpați ciolanele nu moșiile. Și nimic nu va ajuta „lacrimarum nostrum libellus“, cum nu s'a lăsat induiștat de lacrimile voastre de crocodil filosoful împărat Iosif, care a cunoscut mai bine acest popor încăpăținat, decât ilustrul areopag dela Geneva.

Dr. Sabin Mureșan

Tensiunea

Barometrul acțiunilor guvernamentale a înregistrat depresiunea firească, prevestitoare de precipitațiuni fulgerătoare. Vintilă-Struțul, totuși, simulează că paște liniștit pe poalele Vezuvului, nu vrea să audă nimic de criza economică generală și catastrofală ce amenință țara: nu vrea să știe de șomaj, foamete și mizerie; nu vrea să observe noianul nemulțumirilor, flăcările străni din ochii mulțimei și pădurea de pumni amenințatori: nu vrea să perceapă buibuitul grav ce izvorăște din adâncul sufletului acestei nații, el paște, paște liniștit în jurul vulcanului.

Vintilă își astupă urechile, întoarce privirea. Își amorțește simțurile, neagă tot ce nu-i convine, tăgăduiește cu încăpăținare de catâr orice fapt sau situație contrară vederilor sale introspective. Vintilă-Struțul bagă tot mai adânc capul în nisip în fața catastrofei naționale spre care ne duce cu dibăcie criminală și într'un tempo amețitor.

Între timp tensiunea crește, se ridică rapid în milioanele de suflete încătușate, crește și în vinele lui Vintilă, dar zădarnic, căci el nu vrea să știe să audă, să vadă, să înțeleagă ce se petrece în jurul său. În imaginația lui Vintilă țara e fericită, se consolidează, înfloarește, pretutindeni e belșug și mulțumire, goluri budgetare nu există etc. Și Vintilă, duhul rău al acestei țări sărăcite, mai calomniază pe cei ce depășează cel mai sinistru film de tragedie națională. Paște, paște cu simulată liniște ultimul fir de iarbă verde, transformând țara într'o regiune sterilă de carst, într'o Sahara dezolantă, imposibil de fertilizat. „Mai bine să pierim cu toții decât să bat în retragere“ zice Vintilă, cel mai mare vinovat, după Alecu P. de situația ce ni s'a creat la Geneva și peste tot în afară de granițele țării.

Cum poate fi solidarizată națiunea cu toate boacănile și păcatele unui guvern criminal, expresie a lui Vid-Oglu?

Până unde mai merge cinismul electrizat în jocul de-a gumielasticum cu această nație?

Tensiunea crește înspăimântător. Zguduituri puternice agită masa inertă. Trosnăte se înalță din inima vulcanului, pe care paște cu atâta prefăcută

seninătate pacostea națiunii, Vintilă-Struțul.

Las pășunatul! Scoate vata din urechi! La o parte cu paravanele!

Uniunea sacră, grupul ordinii morale, primejdiile ce ne amenință din toate părțile, ura ce mocnește în sufletele maltratate, să-și servească toate de memento. Pleacă, în numele Domnului, pleacă! Pleacă pacoste sinistră!

I. Gr.

Păcatele liberalilor

Cu toată documentata apărare a dlui N. Titulescu, dreptatea României n'a fost luată în seamă de consiliul Ligii Națiunilor. În fața tezei românești profund democrată și umană, supremul areopag al incarnației umanitariste a preferii malițioasă teză a contelui Aponyi. Ungaria iredentistă, falsificatoare de bancnote, dușmană a tratatelor de pace, Ungaria mitralierelor dela Saint-Gothard a fost alintată Genevei pacifiste iar România desconsiderată într'un drept ce-odată îi fusese recunoscut integral.

Nici un an n'a trecut din Septembrie 1927 și consiliul Ligii Națiunilor a trecut printr'o stranie schimbare la față. S'a contrazis pe sine însuși — într'o inexplicabilă grabă de-a formula hotărâri antagoniste spiritului de dănuire al păcii. Dar oricum s'a dat, sentința dela Geneva — poartă în sine pe lângă rezoluția defavorabilă întregii țări și sancționarea târșie a unui ruginit sistem politic ce se practică de vece ani pe malurile bucureștene ale Dâmboviței.

Hotărârea Ligii Națiunilor apare și ca o indirectă răzbunare — crudă și sbiciuitoare — pentru deșănțata debandă politică — aninată de către oamenii partidului liberal, drept criteriu de îndrumare a vieții noastre publice. Prefutindeni păcatele liberalilor au molișit sănătatea acestei țări, ori pe unde a trecut vre-un tip reprezentativ al acestei cointeresări fanariote n'au rămas decât puroaiele unei boli adânci, grozave. — O politică internă dusă în cel mai revoltător desmăț electoral și în cea mai neagră tragedie economică — o politică externă — fără politică — fără corp diplomatic, fără directive, iată bilanțul tirâniei brătieniste, care jură pe orice i-am cere, că nu ne vrea decât binele și iar binele. Țara se poate prăpădi fără grije — țara poate muri fericită, căci dl Vintilă om sucit nu vrea să înțeleagă nici în al XII-lea ceas că încăpățănarea d-sale egalează un rău, care amenință un neam întreg!

— Suntem cei mai prost reprezentați în străinătate, miniștri nostri plenipo-

tențieri nu sunt destul de pregătiți pentru greaua sarcină ce le incumbă timpurile și cu toate acestea, dacă cineva cutează să aducă vre-o invinuire corpului nostru diplomatic și propagandei externe, i-se reproșează nerușinat cu aceeași prostească arie ciocoiască: Dar bine, n'avem pe Titulescu, n'avem pe Titulescu!

Titulescu și iar Titulescu! Orice idioțenie liberală, orice gafă a regimului vintilesc este acoperită prin aceeași personalitate covârșitoare a geniului românesc: Titulescu. Dar bine, până când va abuza nerușinarea idioțeniei liberale de faptul, că acest om a consimțit să colaboreze în guvernul actual?! Nu crede — dl Vintilă Brătianu — (continuăm în stilul acesta ciceronian), că dl Titulescu nu poate fi întrebuințat la infinit să repare greșelile și păcatele partidului liberal.

Masca a căzut și realitatea s'a răzbunat în mod sbiciuitor...

Partidul liberal — cel dintâiu — ar trebui să mediteze îndelung asupra sentinței recente a consiliului Ligii Națiunilor.

Ar trebui să-și recunoască păcatele și să-și pună cenușă pe cap. Căci numai prin o îndelungată ispășire a trecutului păcătos de până acum, partidul liberal se va putea reabilita în fața poporului românesc și în fața opiniei publice mondiale.

În ce privește Liga Națiunilor — noi suntem consecvenți celor ce am scris înainte de asta cu câteva săptămâni — în articolul „Pacifismul și România“ — în care expunem mai larg motivele cari deocumdată ne îndrituiesc să credem că pacea eternă este încă o utopie. Frumoasă ca toate utopiile.

Iată dar de ce terminam acel articol prin cuvintele următoare: „Nu suntem împotriva înaltului ideal de umanitate al Ligii Națiunilor — dar nu putem și avem datorita să nu neglijăm avertizarea cuminte a strămoșilor noștri: Si v s pacem para bellum!“

Bazil Gruta.

Ultima adunare ordonată

Adunarea dela București promite a fi gigantică, cum nu s'a mai văzut pe malurile Dâmboviței. Din județul Cluj au plecat 59 țărani fruntași, din Bihor 80, din Brașov 500, din Vlașca 1500 din Ploiești 2000 în 80 de carioane.

Partidul național-țărănesc nu a cerut dela guvern permisiunea pentru ținerea întrunirilor, nu a cerut permisiune pentru că libertatea de întruniri o garantează constituția, și astfel liberalii au fost siliți să respecte și ei odată constituția terfelită de ei până acuma.

Dar a mai intervenit și forul suprem, Regenta, ca să nu-și piardă cu totul liberalii capul, și să provoace masele adunate pentru o idee sfântă, prin jandarmerie menită pentru alte scopuri decât acelea folosite de liberali.

Și guvernul și-a tras crede între picioare — ca un câine plouat — a trimes pe Dl Tătarescu, țatarul dela siguranță la Dl Maniu ca să-i spună că „preagrațios admite adunarea și manifestarea pe străzi“.

Adunarea dela București va fi ultima adunare ordonată. Ea va da dovada constituțională că o schimbare urgentă

și conformă cu dorința poporului se impune. Dacă nici această dovadă nu va fi suficientă atunci să nu mai pretindă nimeni dela un popor batjocorit ca să-și închește pumnii numai în buzunar.

Atmosfera este încărcată ca o bute cu praf de pușcă, dacă se va întrebuința din nou „Chiulul Național“ — explozia este sigură! „Chemarea“

AFORISME

După natura visărilor noastre cotidiene acumulăm în soarta noastră aur sau materii exposable.

*
Credința este sămânța tuturor minunilor!

*
Facultatea de a recepționa ușor idei poate deveni izvorul slăbiciunii sau al forței.

*
Cine a recunoscut un neajuns l-a vindecat de jumătate.

Prentice Mulford

Manifestul partidului național-tărănesc cătră țară.

În ajunul marelui întruniri convocate de Partidul național-tărănesc la București, premergătoare congresului general dela Alba-Iulia, conducerea partidului a lansat un apel cătră țară.

Reținem câteva pasaje:

CETĂȚENI!

În al zecelea an al unirii, țara asuprită și sărăcită strigă: DESTUL. Am muncit destul, am răbdat destul, am așteptat destul, și roadele trudei nu se văd.

Țara săracă și sărăcită nu a pierdut însă puterea sufletului de a se ridica și de a slunga pe acei cari i-au supt vîaga.

Țara s'a săturat de pașalâcul politic al guvernului liberal sau al slugilor sale.

Ea e hotărâtă să se scuture pentru totdeauna de această asuprire, care nu face cinste nici celor ce o au împus, nici celor ce o îngăduie.

Țara nu mai primește ca energia și înjosirea care întovărășește întotdeauna tiraniile, și, pe temeiul instinctului de conservare, se ridică hotărâtă pentru dreptul ei la viață liberă, demnă și civilizată.

Partidul național-tărănesc a propovăduit ani de-a rândul adevărul: o politică nu poate avea alt scop decât să urmeze dorința țării, al voii și nevoilor ei. Astfel acest adevăr trebuie împlinit.

O cere trebuința noastră de pace și liniște înlăuntru;

O cere trebuința noastră de prestigiu și de dreptate în afară;

O cere sufletul mândru și liber al provinciilor unite;

O cere jertfa celor 800.000 morți din Vechiul Regat;

Partidul național-tărănesc cere odată cu răsturnarea guvernului liberal și înmormântarea unui regim politic prin reintrarea națiunii în folosința drepturilor ei naturale și legate pentruca astfel glasul țării să răsună puternic și peste frontiere.

Ultima hotărîre dela Geneva, înfrângerea în procesul optanților și amânarea chestiunii mitralierelor sunt dovada discreditiului în străinătate.

Minciunile, falsurile și aroganța guvernărilor noastre ne înfățișează în opinia publică a lumii ca pe niște aventurieri nedestoinici să împlinim misiunea ce li s'a încredințat.

Partidul național-tărănesc, care reprezintă nădejdea țării, are datoria sfântă să readucă încrederea în cinstea și în cuvântul statului nostru.

Pentru ca umilința dela Geneva să fie ștearsă, toată suflarea românească trebuie să se ridice și să ceară înlăturarea guvernului de uzurpațiune a dîui V. Brătianu.

CETĂȚENI!

Prin curajul vostru și al sefilor cari vă conduc, arătați la 18 Martie că acest adevăr e adânc înfipt în inima țării.

Iuliu Maniu, președinte

I. Mihalache, Al. Vaida-Voevod, Gr. Iulian, vice-președinți

V. N. Madgearu, secretar general

„Țara în pericol“

Așa a spus Dl. Maniu. Așa după cum spuneau românii, străbunii noștri atunci, când trebuia să sară cu toții în apărarea patriei, căci așa cerea suprema lege: binele țării.

„Țara în pericol“ cu câtă durere a trebuit să spună aceste cuvinte Dl. Maniu. Speram cu toții, că doar conducătorii de azi își vor trage seama în ultimele momente, în marginea prăpastiei, că trag cu ei și Țara. Dar și de astăzi s'a dovedit adevărul — pe care Dl. Maniu l'a văzut înainte — că guvernării de azi sunt întunecați la minte și lipsiți de conștiința datoriei și a răspunderii în fața poporului și a țării.

Ei nu vreau să cunoască altă autoritate, decât regenta și prințul Știrbey — iar poporul că este bun pentru vot, plata impozitelor și militărie. — Nu vreau să știe de durerile bietului țaran, nici aceea, că acest țaran în al 10-lea an al guvernărilor s'a trezit de cap — și-și dă bine seama de toată reavoința și neputința de guvernare a partidului liberal.

Același țaran azi stă și mai neclintit lângă conducătorii lui firești cari de 90 de ani mereu îl luminează și-l apără contra dușmanilor de ieri și cei de azi și în care are toată încrederea fiindcă s'a dovedit a fi oamenii faptelor bune și oameni de cuvânt. Acestea sunt național-tărăniști.

Ori cum sunt liberalii? Plini de bani, putrezi de bogăți, iar politica ei cred, că de aceia-i lăsată de Dumnezeu ca s'o facă ei spre binele lor și nu a bietului popor. Ori celui care s'a născut bogat ce-i mai pasă de bietul sărac. Așa-s și liberalii față de toți locuitorii țării cari nu țin cu ei. Ori ce să vezi? zilnic făgăduiesc: marea și sarea dar ei a doua zi au uitat făgăduiala: zilnic cetești despre furturi din banii Statului,

iar hoții nu sunt întemnițați. Dacă vrei să ții o adunare pentru un bine oareșicare acolo-s jandarmii cari nu te lasă — nu de capul lor ci fiindcă așa au poruncă! Guvernul jupuește de bani locuitorii țării pîn'acolo, că azi nu mai au din ce plăti dările așa că le vor duce și vitele — încât n'o să aibă bietul țaran nici cu ce să lucreze pământul și ce să mănânce în anul acesta. Și să nu te pună dracul să le spuie aceste, că atunci ești: bolșevic, nu ești român bun — ba ajungi și la pușcărie. Iar dl. Tancred Constantinescu care s'a făcut multiplionar din afaceri păgubind Statul — azi e la putere și ne învață cum să ne purtăm — și Dl. Franasovici — care a dat pașapoarte pentru America la mii de oameni — cari acolo mor de foame acum azi este ministru — ca el doar nu se pricepe nimeni, el a mai făcut politică! Apoi e neam de-alui Vintilă de care încă nu mai este! Toată țara îi contra sistemului de guvernare de azi. Străinătatea încă ne-a dat semne să înțelegem — iar ei spun, că-s tari, ca niciodată. Noi să le arătăm că Țara aceasta cucerită de noi este a noastră — și dacă trebuie vom mai cuceri-o odată — batjocoriți să nu ne lăsăm. De altfel să știți că guvernul liberal și-a pierdut capul — nu știe ce să mai facă — văd doar cum totul arde în jurul lor să-i prindem dar în focul nostru, care prin alun-garea lor — ne va aduce o altă viață dirigită de alți oameni cari sunt ai vremurilor. La cutie cu vechiturile de liberali. — Să reinvie sfânta dreptate — libertatea și frățietatea. Curaj mult fraților și încredere în Maniu și Mihalache! Ceasul a bătut. Sărs inimile! Trăiască partidul național-tărănesc! Trăiască guvernul Maniu! Trăiască scumpa Românie!

Românus.

Generalul Mihai

Ardealul a avut totdeauna privilegiul să adăpostească copiii gingași ai liberalilor. Și a mai avut distincția să dea teren de muncă unor viceregi și guvernori.

Cel mai nou guvernor în Ardeal este loc. colonelul Mihai, renumitul jandarm dela Alba-Iulia, acela care a amenințat cu arestare pe dl. Iuliu Maniu, acela care... dar cruțăm hârtia.

El este acum prefect de poliție în Cluj — singurul care are încrederea deplină a dlui Dukas și Tătărescu în capitala Ardealului — și mâine va fi general, dacă va fi destul de strașnic și va ști să „mănânce“ cât de mulți național-tărăniști și chemăriști, și dacă

dnii Dukas și Tătărescu vor mai fi semizeii României noi.

Pentru întrunirea de Duminică a partidului național-tărănesc la Cluj dl. locotent colonel și viitor general de jandarmi a promis șefilor săi, că va fi la înălțime; și ca primă măsură a plimbat Sâmbăta dimineața 120 (una-sutădouăzeci) de jandarmi bine hrăniți, od hniți și bine ajustați, cântând cântecce patriotice pe străzile Clujului, cu intenția să servească de sperietoare pentru... cioarele de ardeleni. Numai cât noi nu suntem cioare și nu ne speriem, dar renumitul Mihai, care de noi nu este tenut, ar face bine să-și fie frică nițel de bătaia lui Dumnezeu.

Styr.

Propaganda maghiară

Majoritatea reprezentanților noștri în străinătate nu știu să facă deosebirea evoluției istorice între neamul românesc din Ardeal și ungerii veniți pe aceste plaiuri după noi. Nu știu ce este — sau mai bine zis cât de neînsemnată este — deosebirea între greco ortodoxi și greco catolici. Un ministru de externe al României mari credea pe sași de catolici. Dar să încetăm; am putea aduce sute de exemple pentru lipsa de pregătire, pentru ignoranța celor trimiși pe banii noștri scumpi în străinătate ca să ne apere de minciunile inamicilor și de atacurile prietenilor lor. Și ei așa de bine ne apără cu lenea și prostia lor încât cu fiecare zi se înmulțesc în străinătate oamenii cari cred că țara noastră nu va putea fi de trai, și cer să se deie înapoi ungerilor ce au pierdut în 1918.

Și dacă liberalii, cari au condus zece ani așa de prost țara înlăuntru, au trimis în țările străine tot pui de-ai lor cari nu sunt de ispravă, să știe țara întreagă că ei sunt devină pentru propaganda care o fac prietenii ungerilor în țările străine pentru revizuirea frontierelor, pentrucă o Românie puternică în lăuntru nu este atacată în afară: și o armată română bine echipată — nu cu puști și tunuri învechite ca a noastră — nu poate fi bătută.

Dar așa, în halul în care se află țara întreagă se leagă toți inamici, mărunți și mari de noi, toți vreau să ne rupă în bucăți, toți ar vrea să ne aducă iar sub jugul vechi.

Lordul Rothermere nu se obosește ca să arate lumii întregi prin glasul său, dar mai ales prin foaia sa cetită de atâția oameni căți sunt în jumătate Ardeal, că s'a făcut o nedreptate când

s'a împărțit Ungaria între popoarele subjugate, pentrucă ele nu știu și nu sunt harnice să se conducă pe sine.

Acuma — așa scrie un ziar din Budapesta „Magyarság“ — are nu sigil pe toate hârtiile sale de scrisori, ca să arate la toți prietenii, la toți cunoscuții lui „nedreptatea“ ce a suferit iubita lui Ungaria.

Pe acest sigil stă scris: „Justiția este singura garanță pentru pace și prosperitate. Ungaria cum a fost mai mult de o mie de ani! Ungaria cum este după Trianon! Asta este dreptate?“

Da, este dreptate, domnule Rothermere, pentrucă ungerii au subjugat 5 popoare ca se poată să se țină în frontierele trecute, cum dreptate este ca să răsturnăm guvernul Brătianu și să scăpăm țara de clica liberală, care subjugă de 10 ani un popor întreg și care duce țara la prăpăd dacă nu-l gonim cu picioare și palme.

Delhor.

Scrisori dela Redacție.

Rubrică permanentă condusă de redactorul nostru special: Tutankamen.

— Petro Treanca-Fleanca, Capșa — București. Să fim pardon? Ești un om de nimic, un lotru de codru, ești un mișel parșiv, ești un inconștii și bandit de drum, un anarchist periculos, bolșevic și așa mai departe cât e-și zice tot de astea două săptămâni la adresa D-tale. Că de ce am acum păreri tocmai contrare de cum am avut despre D-ta, mă privește. Sunt liber, mă numesc Tutankamen și fac cum cred mai bine. Nu-i așa! Am glumit, nu pot face ca vreau căci sunt dintre voi... n'am așa păreri de D-ta. Ești un adorabil. Ești Ingerul neamului nostru, ești salvatorul Europei, ești curat la suflet de care nu se poate apropia nici umbră de bănuială. Și așa mai de parte cât a și spune așa ceva exact atâta timp cât am spus contrariul despre D-ta.

Ce să crezi acum? Mă întrebi? Și că de ce într'ua minut așa schimbare radicală de apreciere? Eu dragă Treanca-Fleanca plătiind dare și pentru Geneva, mă inspir și de acolo. Aud oă timpul când luna de pe cer o în primul pătrar, atunci nu poți avea aceiași părere ca și când e în al doilea pătrar. Când te-am caracterizat clar în acel moment a tre ut luna dintr'un pătrar într'altul. Al avut ghinion. Vino de mă întreabă

când marea Roșie va intra în furtună o să am alte păreri despre tine. Ori când d. ex. nu se scaldă nimeni la baia comună din Supleac, ori când Marișca merge la plimbare Duminică cu Joșca... Sunt atâtea și atâtea cazuri când eu îmi schimb părerea. Pipăie-mă poate mă prinzi odată într'un moment bun.

Eu sunt ca la Ligă.

— Comitet: Thèe — Room — Geneva. Nu noi am spus. Nu noi am folosit asemănarea cu italianii. Nu la adresa Dv. au spus ei vorba fostului Kaiser vroind să vă vizeze pe Dv: „Cu Italianii e mai bine să fii dușman ca prieten“ Noi „Thèe-Room“ nu bem. Că ni-lăți pregătit și e gata? Ghinionul Dv. nici nu bem din fierura Dv. „Thèe-Roomul“ Dv. nu-i limpede, nu-i bine strecurat, n'are culoare europeană, e cam galben și miroasă a Ural-Altai poate e ceai unguresc. Noi am fost obicinuiți cu ceai japonez dar acum nu bem nici de acesta, ne-am făcut chinezi.

— Gróf Senkibázi Senki János (ant — Nyárádtelek) (Ungaria). Că-ta, aceea? E simplă de tot E mult motiv românesc în ea. Incepe și termină: „Pa-te murgule... iară verde“.